

Apel Rady do Premiera Tuska

Warszawa, 9 sierpnia 2008 r. L.dz. 757/08 Szanowny Pan Donald Tusk Prezes Rady Ministrów RP

Szanowny Panie Premierze, W imieniu Rady Głównej Związku Ukraińców w Polsce zwracamy się do Pana z apelem o jak najszybsze wprowadzenie w życie założeń Ustawy reprivatyzacyjnej. W sposób szczególny apelujemy o uwzględnienie w opracowywanej Ustawie kwestii pozytywnego rozwiązania problematyki mienia obywateli Polski narodowości ukraińskiej przejętego przez Państwo w latach 1944–1949.

Od czasu demokratycznych przemian społeczność ukraińska z ogromną nadzieją oczekiwała na likwidację prawnych i materialnych skutków powojennych deportacji. Niestety, dotychczas Państwo Polskie tylko częściowo zadośćuczyniło czynionym na masową skalę krzywdom. Zabrane po wojnie mienie zwrócono wyłącznie organizacjom religijnym. Osoby prywatne oraz organizacje społeczne nadal nie mogą doczekać się sprawiedliwości. Brak pozytywnych rozwiązań w kwestii zwrotu mienia powoduje niepotrzebne emocje i konflikty, tak jak ma to miejsce w przypadku budynku „Narodnego Domu” w Przemyślu czy „Ruskiej Bursy” w Gorlicach. Ogromne poczucie krzywdy istnieje wśród przesiedleńców, którym w następstwie akcji „Wisła” zabrano mienie, a ich samych skierowano do pracy w PGR. Obecnie po raz drugi deportowani, bądź ich potomkowie, często stają się ofiarami przemian. Stąd w rozwiązaniach proponowanych w Ustawie należy naszym zdaniem zwrócić uwagę na tę kategorię poszkodowanych. Członkowie Rady Głównej ZUwP postulują, by podczas prac nad ostatecznym kształtem Ustawy reprivatyzacyjnej uwzględnić następujące wnioski społeczności ukraińskiej:

1. Uznanie za bezprawny dekret z dnia 27 lipca 1949 r. „O przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego”, który pozbawiał ludność ukraińską prawa do ziemi, zabudowań oraz innych nieruchomości pozostawionych na ziemi ojczystej. 2. Uznanie za bezprawny dekret z dnia 28 września 1949 r. o przejęciu na własność Skarbu Państwa mienia ukraińskich osób prawnych. Dla zadośćuczynienia krzywd oraz likwidacji następstw prawnych i ekonomicznych deportacji, Rada Główna wnosi o zawarcie w opracowywanej Ustawie zapisów uwzględniających: 1. Przyznanie Związkowi Ukraińców w Polsce oraz innym organizacjom i stowarzyszeniom mniejszości ukraińskiej prawa własności nieruchomości należących przed 28 kwietnia 1947 r. do ukraińskich osób prawnych, a w przypadku braku takiej możliwości, przydzielenia nieruchomości zamiennych na terenie aktualnego miejsca osiedlenia społeczności ukraińskiej i działalności tych organizacji oraz stowarzyszeń. 2. Ostateczne rozwiązanie ciągnącej się od siedemnastu lat sprawy przekazania na własność Związku Ukraińców w Polsce budynku Ukraińskiego Domu Ludowego (Narodnego Domu)

w Przemyślu. 3. Stworzenie odpowiednich warunków prawnych i ekonomicznych dla osób pragnących powrócić na ziemię ojczyste poprzez przywrócenie dawnym właścicielom oraz ich spadkobiercom nieruchomości, a w przypadku niemożliwości spełnienia tego warunku, własności ekwiwalentnej.

Mając na względzie rozbudzone, deklaracjami rządu oczekiwania społeczne liczymy, że do końca 2008 r. Ustawa reprivatyzacyjna (uwzględniająca również postulaty obywateli Polski należących do mniejszości ukraińskiej) będzie uchwalona przez Sejm RP. Rada Główna Związku Ukraińców w Polsce Piotr Tyma - Prezes Związku Mirosław Kupicz - Sekretarz Zarządu Głównego Do wiadomości: 1. Bronisław Komorowski - Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 2. Marek Ast - Przewodniczący Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych